

Parafia rzymskokatolicka pw. Św. Jana Chrzciciela, 18-200 Wysokie Mazowieckie, budowa kościoła lata 1875-1888
Saint John the Baptist Roman Catholic parish, built in 1875-1888, 18-200 Wysokie Mazowieckie

POWIAT WYSOKOMAZOWIECKI 10-LECIE

*w rysunkach
Władysława Pietruka*

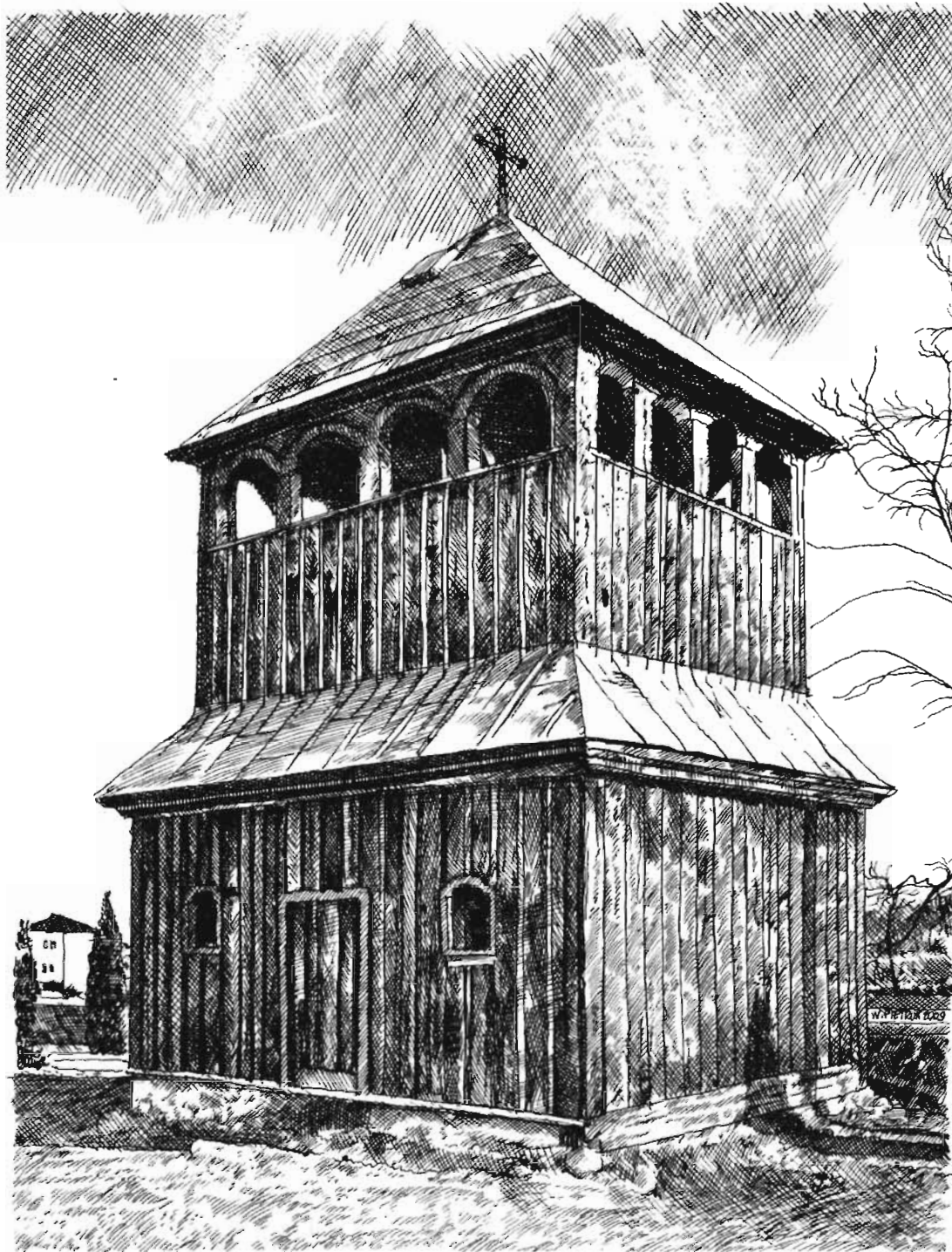
POWIAT WYSOKOMAZOWIECKI 10-LECIE

*w rysunkach
Władysława Pietruka*

Wydano przy współpracy
ze Starostwem Powiatowym
w Wysokiem Mazowieckim

Wydął:
Władysław Pietruk

Białystok 2009

Dąbrówka Kościelna, dzwonnica wzniesiona w roku 1786 kosztem Macieja Woyno, dzwon z datą 1654, dzwonnica o konstrukcji słupowej
Dąbrówka Kościelna, the Bell Tower built in 1786, donated by Maciej Woyno, the bell dating from 1654, the belfry of a columnar structure

Ciechanowiec. Pałac neoklasycystyczny – mieści się tu Muzeum Rolnictwa im. ks. K.Kłuka
Ciechanowiec, a Neoclassical Palace, now houses the Priest K. Kłuk Museum of Agriculture

Dawny dworek rodziny Glogerów w Tyborach Kamionce
A former manor house of the Glogers in Tybory Kamionka

Kościół Winna Poświętna, parafia rzymskokatolicka, XVII-wieczny kościół drewniany pw. Św. Doroty, budowa 1696 r.
Winna Poświętna, the Saint Dorothy Roman Catholic wooden church, built in the 18th century, in 1696

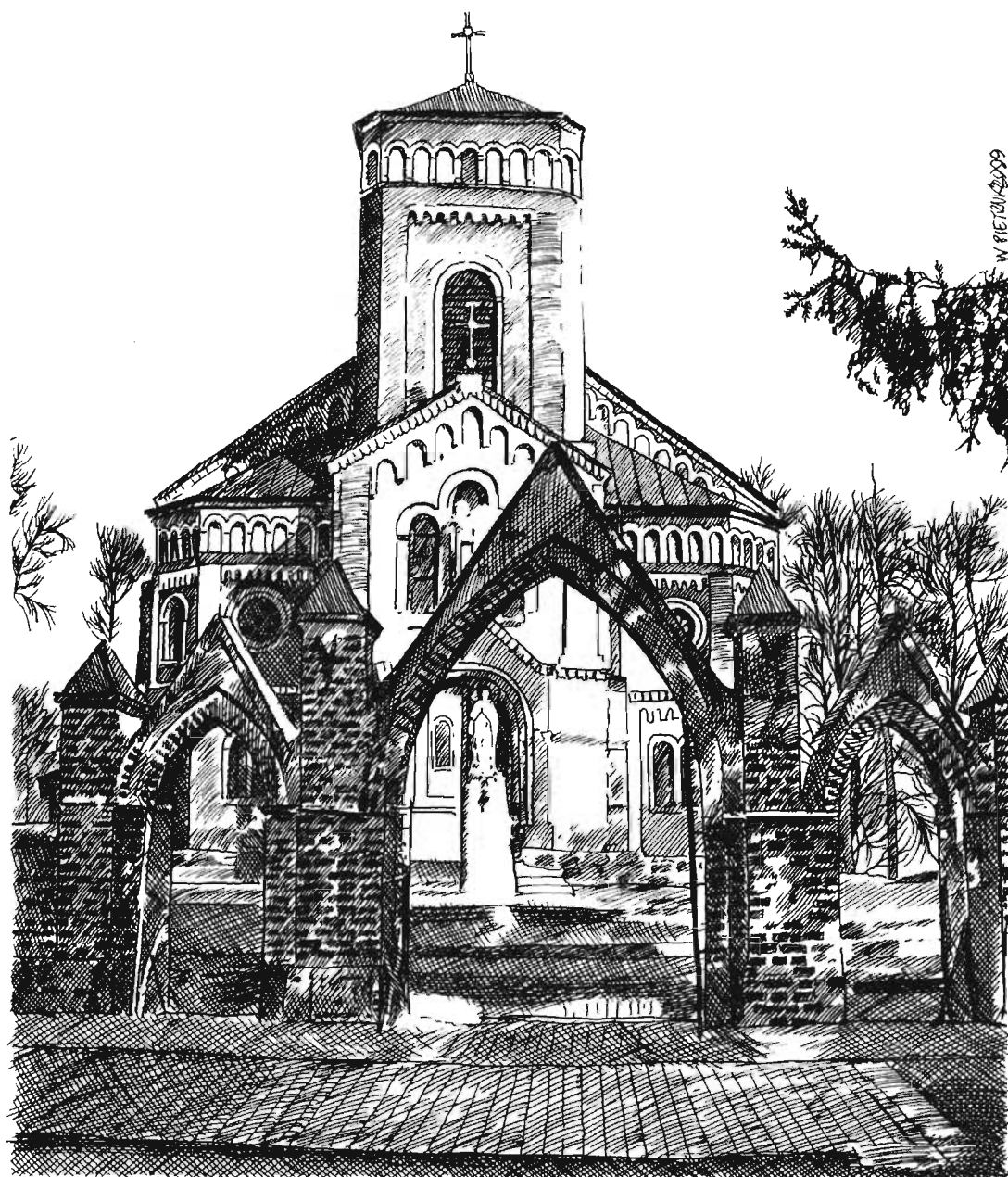

Murowany kościół pounicki w stylu bizantyjskim pw. Narodzenia NMP, zbudowany w 1798 r., odnowiony w latach 1996-1997
A brick, post- Eastern Rite, Byzantine-style Church of the Nativity of the Blessed Virgin Mary, built in 1798, renovated in 1996-1997

Parafia rzymskokatolicka pw. Św. Jana Chrzciciela, 18-200 Wysokie Mazowieckie, budowa kościoła lata 1875-1888
Saint John the Baptist Roman Catholic parish, built in 1875-1888, 18-200 Wysokie Mazowieckie

Parafia rzymskokatolicka pw. Św. Michała Archanioła, 18-205 Jabłonka Kościelna, budowa kościoła w latach 1898-1903
Saint Michael the Archangel Roman Catholic parish, built in 1898-1903, 18-205 Jabłonka Kościelna

Parafia rzymskokatolicka pw. Św. Piotra i Pawła w Czyzewie, budowa w latach 1869-1874
The Saint Peter and Paul Roman Catholic parish in Czyzew, built in 1869-1874

Parafia rzymskokatolicka pw. Św. Stanisława BM, Kobylin Borzymy, kościół w stylu neogotyckim, budowa w latach 1899-1904
The Saint Stanislaus Roman Catholic parish in Kobylin Borzymy, a Neo-Gothic church built in 1899-1904

Parafia rzymskokatolicka pw. Wniebowzięcia NMP Sokoły, kościół w stylu neogotyckim, budowa w latach 1906-1912
The Ascent of the Blessed Virgin Mary Roman Catholic parish in Sokoły, a Neo-Gothic church built in 1906-1912

Parafia rzymskokatolicka pw. Wniebowzięcia NMP, Hodyszewo, budowa w latach 1933-1975
The Ascent of the Blessed Virgin Mary Roman Catholic parish in Hodyszewo, built in 1933-1975

Parafia rzymskokatolicka pw. Zmartwychwstania Pańskiego, Kuczyn 62, styl neogotycki, budowa w latach 1888-1893
Resurrection of Christ the King Roman Catholic parish in Kuczyn 62, a Neo-Gothic church built in 1888-1893

Parafia rzymskokatolicka w Kuleszach Kościelnych
The Roman Catholic parish in Kulesze Kościelne

Pomnik POW zbudowany w 1928 r., „W hołdzie bohaterom poległym za wolność Polski w powstaniach narodowych 1794-1918 i w walkach z najazdem bolszewickim w 1920 r.”
The Memorial of Polish Military Organization, built in 1928, “In tribute to heroes who died for Poland’s freedom in national uprisings 1794-1918 and fighting against Bolshevik invasion of 1920”

Szepietowo-Janówka, murowana kapliczka z 1862 r.
Szepietowo-Janówka, a brick shrine of 1862

W bieżącym roku przypada dziesiąta rocznica utworzenia Powiatu Wysokomazowieckiego. W ciągu tego krótkiego czasu samorząd powiatowy na stałe wpisał się w funkcjonowanie polskiej administracji, która staje się coraz bliższa i otwarta na problemy lokalnej społeczności. Mieszkańcy powiatu stanowią o jego ogromnym potencjale. Razem tworzymy lokalną wspólnotę samorządową i dlatego liczymy na cenne, nowatorskie pomysły pozwalające odkryć nowe możliwości integracji naszej społeczności.

Powiat Wysokomazowiecki to bardzo młoda ale prężna struktura samorządowa, w skład której wchodzi mieszkańcy z obszaru gmin: miasto Wysokie Mazowieckie, miasto i gmina Ciechanowiec oraz gminy: Czyżew Osada, Klukowo, Kobylin Borzymy, Kulesze Kościelne, Nowe Piekuty, Sokoły, Szepietowo i Wysokie Mazowieckie.

Odmomentu powstania, w 1999 roku, powiat stale się rozwija i buduje własną tożsamość. Unikalne cechy powiatu, jakie chcemy podkreślać w działalności Powiatu, to znakomite rolnictwo i przetwórstwo, bezpieczeństwo, czyste środowisko, wysoki standard życia. Ścisła współpraca społeczności lokalnej z władzami samorządowymi pozwoliła na wypracowanie modelu administracji, opartego na wzajemnym dialogu.

W początkach polskiej państwowości, ziemie należące do powiatu wysokomazowieckiego stanowiły historyczne pogranicze Mazowsza z Rusią. W czasach I Rzeczypospolitej, tu przebiegała granica korony i Księstwa Litewskiego. Później było to pogranicze Mazowsza i Podlasia. Pozostałości pierwszego osadnictwa mazowieckiego z początków państwa polskiego to: grodziska w Święcku Strumianach i Grodzkich Starych. Niedawne wykopaliska doprowadziły też do odkrycia śladów wczesnosłowiańskiego osadnictwa w Gródku koło Kuczyna, w gminie Ciechanowiec. Wojny o polskość tych ziem trwały tu długo. Na skutek ciągłych walk, tereny te uległy prawie całkowitemu wyludnieniu. Nowe osadnictwo pojawiło się tu w XIII i XIV wieku z Mazowsza. Drobne rycerstwo mazowieckie w poszukiwaniu nowych siedzib tu otrzymało nadania i zakładało gniazda rodowe zwane okolicami. Na skutek podziałów rodzinnych nastąpiło dalsze rozdrobnienie własności ziemskich, ukształtowały się wsie zamieszkałe wyłącznie przez drobną szlachtę. Dzisiejsi mieszkańcy tej ziemi, to potomkowie osadników mazowieckich, którzy przybyli tu za czasów istnienia Księstwa Mazowieckiego. Dopiero w 1569 roku całe Podlasie włączone zostało do Korony. Mimo iż miasto Wysokie Mazowieckie ma już ponad 500 lat, powiat wysokomazowiecki pojawił się stosunkowo późno. Wcześniej nasze tereny należały do ziemi bielskiej, drohickiej i nurskiej, a następnie do powiatów supraskiego i tykocińskiego. Powiat wysokomazowiecki został utworzony przez władze carskie w 1866 roku, obejmując gminy: Klukowo, Kowalewsczyzna, Mazowieck, Piekuty, Piszczaty, Poświętne, Sokoły, Stelmachowo i Szepietowo. Taki podział przyjęła także II Rzeczpospolita. W 1927 roku do powiatu przyłączono gminę; Dmochy Glinki (obecnie Czyżew).

Po wojnie, w 1954 roku utworzono powiat łapski z obecnych gmin: Łapy, Poświętne, Sokoły, a w 1957 roku do powiatu białostockiego przemieszczono obecną gminę Tykocin. W 1975 roku zlikwidowane zostały powiaty. Utworzono województwo łomżyńskie.

Miasto Wysokie Mazowieckie było siedzibą władz powiatowych w latach 1866-1975. Po ponad 23-letniej przerwie, nieco zmienionych granicach, znowu powrócił tu powiat, tym razem jako jednostka samorządu terytorialnego.

Wysokie Mazowieckie poviat celebrates tenth anniversary this year. During this short time, poviat self-government has become a regular part of the Polish administrative system, which is becoming close and open to problems of local communities to a greater extent. The poviat's residents decide about its enormous potential. We are creating a local self-government community together. That is why we look forward to valuable innovative ideas that allow to discover new possibilities of integrating our community.

Wysokie Mazowieckie poviat is a very young but resilient self-government body including residents from Wysokie Mazowieckie town, Ciechanowiec town and municipality, as well as the following municipalities: Czyżew Osada, Klukowo, Kobylin Borzymy, Kulesze Kościelne, Nowe Piekuty, Sokoły, Szepietowo, and Wysokie Mazowieckie.

Since the beginning, in 1999, the poviat has been regularly developing and building its own identity. Unique features of the poviat, which we would like to emphasize in the poviat's activity, are: excellent agriculture and processing industry, safety, clean environment, and a high standard of living. Close cooperation of the local community with self-government authorities allowed to work out a model of administration based on mutual dialogue.

At the beginning of the Polish State, a territory of Wysokie Mazowieckie poviat formed a historical borderland between Mazovia and Russia. During the First Polish Republic, it was a border between the Crown and the Duchy of Lithuania. Later, it was a borderland of Mazovia and Podlasie. The remains of the first Mazovian settlements from the beginning of the Polish State are grads in Święck Strumiany and Grodzkie Stare. Recent excavations led to a discovery of traces of early Slavic settlements in Gródek near Kuczyn, in Ciechanowiec municipality. Wars for Polish independence on this land were long. In result of constant fighting, this territory became nearly wholly depopulated. New settlers appeared in the 13th and 14th century from Mazovia. Searching for new residences, minor Mazovian knights received land grants here and founded their family homes. In result of family divisions, land ownership was further comminuted; villages inhabited solely by minor nobles were formed. Present residents of this land are descendants of Mazovian settlers who came here during the time of the Mazovian Duchy. Only in 1569 whole Podlasie was incorporated into the Crown. Even though Wysokie Mazowieckie town is over 500 years old, Wysokie Mazowieckie poviat appeared relatively late. Before, our lands belonged to Bielsk, Drohiczyn and Nurzec territories, then to Supraśl and Tykocin poviats. Wysokie Mazowieckie poviat was formed by the Tsar authorities in 1866 including the following municipalities: Klukowo, Kowalewsczyzna, Mazowieck, Piekuty, Piszczaty, Poświętne, Sokoły, Stelmachowo and Szepietowo. Such division was also accepted by the Second Republic of Poland. In 1927 Dmochy Glinki municipality (now Czyżew) was incorporated into the poviat.

After the World War II, in 1954, Łapy poviat was formed from present municipalities of Łapy, Poświętne and Sokoły. In 1957 present Tykocin municipality was relocated to Białystok poviat. In 1975 all poviats were liquidated and Łomża Province was formed.

Wysokie Mazowieckie town was a seat of poviat authorities in 1866-1975. After over a 23 year-long-break and slightly modified borders, poviat returned here again, this time as a unit of local self-government.

Białystok 2009

Copyright by Władysław Pietruk, Białystok 2009

Wydał:

Władysław Pietruk

16-040 Gródek, Królowy Most 51

Tel. (085) 718 43 18, tel. kom. 665 966 360, e-mail: w.pietruk@wp.pl